

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-261/22

GN

proti

Procuratore generale presso la Corte d'appello di Bologna,

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Corte suprema di cassazione)

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 21. decembra 2023

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Justičná spolupráca v trestných veciach – Európsky zatykač – Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV – Článok 1 ods. 3 – Článok 15 ods. 2 – Postupy odovzdávania medzi členskými štátmi – Dôvody na nevykonanie – Charta základných práv Európskej únie – Článok 7 – Rešpektovanie súkromného a rodinného života – Článok 24 ods. 2 a 3 – Zohľadnenie najlepšieho záujmu dieťaťa – Právo dieťaťa na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s rodičmi – Matky, ktoré žijú v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi“

1. *Prejudiciálne otázky – Naliehavé prejudiciálne konanie – Podmienky – Okolnosti odôvodňujúce zrýchlené prejednanie – Neexistencia – Značný počet osôb alebo situácií, ktoré sú potenciálne dotknuté položenými otázkami – Neistota v súvislosti s dôsledkami, ktoré bude mať rozhodnutie o ukončení konania vo veci samej na starostlivosť o dieťa žalobcu*
(Statút Súdneho dvora, článok 23a; Rokovací poriadok Súdneho dvora, článok 105 ods. 1)

(pozri body 28 – 30)

2. *Justičná spolupráca v trestných veciach – Rámcové rozhodnutie o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – Odovzdanie odsúdených alebo podozrivých osôb vydávajúcim súdnym orgánom – Povinnosť dodržiavať základné práva a základné právne zásady – Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života – Zohľadnenie najlepšieho záujmu dieťaťa – Systémové alebo všeobecné nedostatky, pokiaľ ide o podmienky pozbavenia osobnej slobody matiek maloletých detí alebo starostlivosti o tieto deti vo vydávajúcom členskom štáte – Skutočné riziko porušenia základných práv dotknutých osôb z dôvodu týchto podmienok – Domnienka dodržiavania týchto práv – Posúdenie vykonávajúcim súdnym orgánom – Rozsah*
(Článok 4 ods. 3 prvý pododsek ZEÚ; Charta základných práv Európskej únie, článok 7 a článok 24 ods. 2 a 3; rámcové rozhodnutie Rady 2002/584, zmenené a doplnené rámcovým rozhodnutím 2009/299, článok 1 ods. 2 a 3)

(pozri body 38 – 46, 52, 53, 55, 36 a výrok)

Zhrnutie

V júni 2020 belgické orgány vydali európsky zatykač (EZ) na GN z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody uloženého za trestné činy obchodovania s ľuďmi a napomáhania nelegálnej imigrácii spáchané v rokoch 2016 a 2017.

GN bola zatknutá v Bologni (Taliansko) 2. septembra 2021. V čase zatknutia bola tehotná a žila v spoločnej domácnosti so svojím synom mladším ako tri roky. Vzhľadom na jej situáciu Corte d'appello di Bologna (Odvolací súd Bologna, Taliansko) neúspešne požiadal belgické orgány, aby mu poskytli informácie týkajúce sa okrem iného spôsobu výkonu trestov v Belgicku uložených matkám žijúcim s maloletými deťmi, ako aj opatrení, ktoré by boli voči týmto deťom prijaté.

Rozsudkom z 15. októbra 2021 tento súd odmietol odovzdať GN z dôvodu, že keďže nedostal uspokojivú odpoveď na túto žiadosť o informácie, nebolo vôbec isté, či belgické právo pozná systém pozbavenia osobnej slobody chrániaci práva matiek a ich maloletých detí v rozsahu porovnateľnom s režimom platným v Taliansku.

Corte suprema di cassazione (Najvyšší kasačný súd, Taliansko), vnútroštátny súd, na ktorý bol podaný opravný prostriedok proti tomuto zamietavému rozhodnutiu a ktorý je súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, uvádza, že ani platné ustanovenia talianskeho zákona¹, ani rámcové rozhodnutie 2002/584² nestanovujú ako dôvod na odmietnutie vykonania EZ prípad, keď je vyžiadaná osoba matkou maloletých detí, ktoré s ňou žijú v jednej domácnosti. Pýta sa však, či môže odmietnuť vykonať EZ z dôvodu, že odovzdanie matky maloletých detí do členského štátu, ktorý vydal EZ, by mohlo ohroziť jej právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, ako aj najlepší záujem jej detí, ktoré sú chránené článkami 7 a 24 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)³.

Vo svojom rozsudku Súdny dvor zasadajúci vo veľkej komore rozhodol, že rámcové rozhodnutie 2002/584⁴ so zreteľom na Chartu⁵ bráni tomu, aby vykonávajúci súdny orgán odmietol odovzdať osobu, na ktorú bol vydaný EZ, z dôvodu, že táto osoba je matkou maloletých detí, ktoré s ňou žijú v jednej domácnosti, pokiaľ tento orgán po prvé nemá k dispozícii dôkazy, ktoré preukazujú existenciu skutočného rizika porušenia základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života tejto osoby a najlepšieho záujmu jej detí, z dôvodu systémových alebo všeobecných nedostatkov v súvislosti s podmienkami pozbavenia osobnej slobody matiek maloletých detí a podmienkami starostlivosti o tieto deti vo vydávajúcom členskom štáte, a pokiaľ po druhé neexistujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že dotknuté osoby budú vzhľadom na ich osobnú situáciu vystavené tomuto riziku z dôvodu takých podmienok.

¹ Legge n. 69 – Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d'arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri (zákon č. 69 o ustanoveniach na zosúladenie vnútroštátneho práva s rámcovým rozhodnutím Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi), z 22. apríla 2005 (GURI č. 98 z 29. apríla 2005, s. 6) v znení vyplývajúcom z decreto legislativo n. 10 (legislatívny dekrét č. 10) z 2. februára 2021 (GURI č. 30 z 5. februára 2021), ktorý sa uplatňuje na skutkové okolnosti vo veci samej.

² Rámcové rozhodnutie Rady z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34), zmenené rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009 (Ú. v. EÚ L 81, 2009, s. 24) (ďalej len „rámcové rozhodnutie 2002/584“).

³ Článok 7 Charty sa týka práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, zatiaľ čo článok 24 ods. 2 stanovuje, že „pri všetkých opatreniach, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa“. Odsek 3 tohto článku stanovuje, že „každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom“.

⁴ Článok 1 ods. 1 a 3 tohto rámcového rozhodnutia.

⁵ Článok 7 a článok 24 ods. 2 a 3 Charty.

Posúdenie Súdnyim dvorom

Súdny dvor v prvom rade uviedol, že rámcové rozhodnutie 2002/584 nestanovuje možnosť odmietnuť vykonanie EZ len z dôvodu, že vyžiadaná osoba je matkou maloletých detí, ktoré s ňou žijú v jednej domácnosti. Vzhľadom na zásadu vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi totiž existuje domnienka, že podmienky pozbavenia osobnej slobody matky takýchto detí a organizácia starostlivosti o deti v členskom štáte, ktorý vydal EZ, sú primerané takejto situácii.

Rámcovým rozhodnutím 2002/584⁶ však nie je dotknutá povinnosť dodržiavať základné práva zaručené Chartou a v prejednávanej veci práva zakotvené v článku 7 a článku 24 ods. 2 a 3. Povinnosť zohľadniť najlepší záujem dieťaťa sa tak uplatňuje aj v kontexte EZ vydaného voči matke maloletých detí, ktorý síce nie je určený týmto deťom, ale má pre ne závažné dôsledky. Každé dieťa má právo pravidelne udržiavať osobné vzťahy a priame styky s obidvoma svojimi rodičmi, pokiaľ to nie je v rozpore s jeho záujmom, pričom tento záujem treba posúdiť s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci. Možnosť rodiča a jeho dieťaťa byť spoločne okrem toho predstavuje základný prvok rodinného života.

Z toho vyplýva, že vykonávajúci súdny orgán môže výnimočne upustiť od vykonania EZ, ak existuje skutočné riziko, že jeho vykonanie bude mať za následok porušenie vyššie uvedených základných práv. Pokiaľ nemá tento orgán istotu, pokiaľ ide o pozbavenie osobnej slobody matiek maloletých detí a poskytovanie starostlivosti o tieto deti, že existujú vo vydávajúcom členskom štáte porovnateľné podmienky, aké existujú vo vykonávajúcom členskom štáte, nemôže toto riziko považovať za preukázané. Tento orgán je povinný v rámci dvojfázového preskúmania overiť, či existujú systémové alebo všeobecné nedostatky týkajúce sa týchto podmienok v členskom štáte vydávajúcom zatykač, alebo nedostatky týkajúce sa týchto podmienok, ktoré konkrétne ovplyvňujú objektívne identifikovateľnú skupinu osôb, a či existujú závažné a preukázané dôvody domnievať sa, že z dôvodu takýchto podmienok a vzhľadom na ich osobnú situáciu budú osoby dotknuté EZ vystavené skutočnému riziku porušenia ich základných práv.

Ak sa vykonávajúci súdny orgán domnieva, že nemá k dispozícii všetky informácie potrebné na prijatie rozhodnutia o odovzdaní, musí požiadať vydávajúci súdny orgán o poskytnutie doplňujúcich informácií, a súdny orgán, ktorý vydal zatykač, je povinný mu ich poskytnúť. Aby nedošlo k ochromeniu fungovania EZ, musia totiž tieto orgány lojálne spolupracovať⁷.

Len vtedy, ak vykonávajúci súdny orgán usúdi, že vzhľadom na informácie, ktoré má k dispozícii, vrátane prípadnej neexistencie záruk poskytnutých súdnym orgánom vydávajúcim zatykač, môže vykonanie EZ spôsobiť skutočné riziko porušenia dotknutých základných práv dotknutých osôb, musí tento orgán odmietnuť vykonať tento EZ.

⁶ Článok 1 ods. 3 tohto rámcového rozhodnutia.

⁷ Zásada lojálnej spolupráce je stanovená v článku 4 ods. 3 prvom pododseku ZEÚ.